

Дем

и даймычы отрядтын а
оол Калдар-оол эрти
илинч хүрээлениден
ону колхозта спорт чө
гаан. Тывынгыр, иденк
организациякы мергеж
унуң комсомолчулары
г нияти хуразынга о
комитетдинн секретар

И-яңити ажилыңга н
эки ажылдап турар ко
йында айтырыг туруп
тет кезигүннөри, хар
т-оператор Ламажык С
ның бригадири Демчик
Мандымычы Чечек олар
комсомолчуларның атт
дап, оларның эки ажыл
н хойну тугаадап бээр

бай анчигзыла-а-а, ыпчалза-даа дилин-чораша, чеде берген-ига мат-кара апарган-гойден-чүүрүгү. Ба-элендиз четкеп сам-мыктык, бажынын ду-аш кирбиктери кара-гытырк моюнууг, ар-туу шырайлык кижиз дивейи чыткан. Айт-ма, оон холунд-ынган болган. Хурал-адыраш. Сөгтмаа-

кү арын ⑧ 19

Обиделге уткуштур чорудар
 эмчеглерниң планын бис үр
 оданып, катап-катап сүмеле-
 шип, маргыжып турган,
 мылдат кылган бис. Ук
 ланга эң-не чугула, сонуур-
 нычты, берге, ынчалза-даа
 аяп-ла күүсеттиниң болур
 эмчеглер кирген турган.

Чыгала уткутуп басып
алган эгелерден, бир жаштар-
дачуларын. Бүт жаштар-
да кыш-амытты адепки
жыл күтүшдүрүргөй, ола-
га ээлейт салым, комсомол
жүктөрүн азымга сойла-
тып чарыттын тууган ча-
гында көздүргөн бис. Бисте
болук бар. Бугуулардын
угуугуздар талазы-биле Чың-
Лан бригадасында болук со-
луктук чарышка тилекте
ган, чарыттын негелдеги
бар пайданын көргөн. Эки
жүрүттөгү чедикшиктер
ш чарыттын чорудула-
ны мурунакчы комсомолчу-
биске хайы-биле аларен
ген. Оларын азымда
байлайр Хелчи Хүтэр-сол.
жүктөрүст Хелчи Эрес-сол, ту-
куу Зол Сол, шап анык-
шыры Дамбын Долзуу би-
латта Салчак дөш өскөдөр-
бар. Олар уузур нормалы
га катан аялар күтүсөдүн
теги-биле хой ула пак-
ка, а жылбай хүтүнге че-
о оларын салы улам өзери
жүктөрү

хоюята чаа бо-
шэ колхозтуу
анизакчы бо-
ланда дээрэ дег
омсоругу Чон-
гызды Совет
кежиг кедрин
таргазинга
кымыак оол
Мугур-Агаса
отчёт-сонгуу
колхозтуу номсо-
сонгун алган.

лиг, бүдүрүлчү аныяктар
е, Калдар-оол
саябырында
тууду брига-
дуу, тууду жу
олгаш өске-
чоргаарал-би-
теринин ду-

00 ЕО.Х0375

вала

Х

гелер

сугайлап биле Согитмаа
суг: ээт-бодунда, иди-
ник кургаа чер бича-
чок. Адым чедип алган,
дек дыттар аразын, ие-
тер. Согитмаа чаащкин-
де дене дем-не уштуу
кадым диктеринде да-
га чыппыр тургузуу
баккынын дугуу оон
да тошуун чөпөрүн,
терин сн туткулаан.
Ам оон ажым чү боор.
Ий-ле те каап турган чү-
н.

Ам канчаар... Бо-даа
аа эки-ле ийлаан — дээп,
уттуварын үгүдүдөм.

октябрь 10

нижи составтыг тускай
иҗадазы тургустунган, ук
иҗада ам быжыккан болгаш
жүт ажаан алышкынынга
ктаамал ажылдап келген.
Комсомолдарнын, аныяк-
орны совет улустун революс-
дайынчы база күш-ажыл-
алдарынын чаагай чаңчыл-

БИСТИҢ Д СОЛУЛГАЛ

комсомол организации-биз
 ым ортуман школаның ий-
 ының арасында харычласа б
 комсомолчулары кохосту
 ырылда пунктузунга каш
 астааш, хой тонна дукту к
 комсомолчу аныяктарың ту
 чайын 100 му тууйбу ор
 аш, ол планын 138 му ту
 бригада 600 олуттуң даш ш
 тудуп дооскан, ам ишти ки
 турар. Ол чаш школа у
 пер.

комсомол комитети арвэ
 Саяа Арагайтың. Салчан

кылдар эрттирип турар. И
ныла кезээлерин бо чы
14 удаа эрттирген, малчы
бүргүскөн.

аш ем

Хууснаалкач кийин мөн оруду чод, Хууснаалчак чүдүл-даа көртпас чүд-дөөнүг—дээш, Хуралбай ырын чыргайткач. Сөгат-ыттайгайы барган. Сөгат-ына незек сүмележир чур таварышкан. Хуралбай да Сөгатмааны бээр дээн ичче элөөн дөгүдү нааш, дүрүш соодан сүрер, чүпү канчалсаа экил деп, а-сүмө айттыр саягыттыг лан. Иччалса-лаа бирөөн а-сүмө чок деп хары-ыттыг дээрзе, Чоодурга бо кире узамдыкканда, а-сүмө чөлөс. Чүгүргү-Хоор иччалса чөлөс.

прер-дад ужуз чоқ. Оон

хүрээлэнгийн ээлдэн
ргөн бич. Ам 10 оолд,
тар база комсомолга ки
нго бөлөгтнүүн турар,
рым саябяр 20-та- юби
хундүл байырлалд
биле хүлээн алыр дед тү
б.

М. СЫМЧАН,
советтук коммунист

Комсомол организациинын иштенин өнүгө алымы эки турустунган. Организациондун иштенин хураалары бир чылдын эгинден бөрү хуада эртин аңа ашыктарын бүдүргөткө хаара чыгарылып, күч-ажалдын сагыста-турумуна, уста негиздерин иштин сагырынын талазы-биле айтырларын чуугаажын көргөн.

Комсомол болган комитет хурааларынын, кежигүнер документтеринин кагазгалын эмгек тургузуп туур.

Калдар-ол-биле кала комитет хурааларынын протоколдарын кылып көктөн аякк көрүп олур бис. Оларнын-биле помуч, тааныш кини колхозтук комсомол организациинын комитетди комсомол кежигүнерин, кежигү

Ленинги комсомол... Ооң адм-биде Советтер тургунун анык салгалымын хой-хой маадырлыг херектери холбошкан. Совет аныктарыныц ол коммунисттер ээлигине огу кешигун буртузгун салым-чалу оң-це унелат, ону делегиде бир даууар Социалисттер куруенин дау-дуг догу унелат хамаатымы кыдыр остуруени-че ооң аймак-торудаткыс утганан. Бйчанга аныктарыныц ол ленинчи ээлигенин кешигуну болуру белик аддар болгаш уугу ху-

Салим СҮРҮҢ-ӨӨЛ.

— Мал чак кыжы малды алдаар. Магалым-а чүе-дүмдү. Хей-аа кычкыр, чалгыс сипер иже, беш-алды ш чүе болса, бисе аягыр. Чоорту өз-дө бээр мыйна чаланын мал — деп. Ха-аа.

ышканын. амыран.

Тараалда Чедерини нарак чет-тес дегемгери. Кайнаар-да кырге туш-дуктур ку тараа чиди. Куп чер совхозо бо-ла болгон. Чедерини удукуртунары кимин сөөмөзүн чугулар, жомолчу аялматарын Хадмыл бритагдыче хадмыс. Суур-дан үнгөп, кезек болганымста, хадмыл орта машынамыстын

Ангме чарып турган болза...
Кур чер чуртуугу уруг-биле
Араланы берген болза...

Удааанда хойнүң херөө дөмү
көвей уауун кирип турар Хал-
мыттын механизаторларынга
чедип келдирсе. № 7 трактор-
хову бригаданың бригадирин
Ооржак Килчантайга комсомол-
ду аныктарың калчар аякыл-
дал турарчы сонунугай берди-
вис.

— Ленкин комсомолдун 50
чыл оо-совет оодор, кыстар-
ның уаут байырлаа. Оз алдар-
ның юбейл удаас — октябрь
20-та болур болгай. Мичалган
бистен бригаданың кеңигүлө-
рин ВЛКСМ-нин 50 чылынга че-
дикшинниг ужуражар дөм
күңдешинининг аякылдан тур-
ар.

Ооздар ажаат алымшынга
ышнал-ла эрестит аякылдан. Ке-
зиле адынталып тур. Бо чер-
ни таразын бөгү доовуу ту-
рарымыс бо — деп, бригадир ха-
рымлай-дыр.

— Силерин бригадала хүнүң
маддылары — муракчыс ком-
байнердер кымдар?

Комсомолчу аныктарның бо
бригадамы 1962 чылда тургусту-
ган. Аныак механизаторлар
ажыл-ишке кызыкмакый чоруун
коргутуп, чылдан чылче чедип-
кинирерга бижымгал келген.
Олар 1965 чылда күш-ажылга
бедик коргүзгөлерин болганы
дөм ВЛКСМ Төп Комитетининг
Хүндүл Совет бийлесе шаптал-
ган, а боюнча эрге-чагырганың 50
чыл оюнда коммунисттик күш-
ажылдың бригадалы деп бедик
атты чаалал алган. Комсомолчу
аныктарның эртин юбелейлг
чыдала аякыл алымшынга кири-
ген салымшыкны ВЛКСМ Төп
Комитетининг ишчилер Кызыл
туугу-биле демдегеттирген.

Бригаданың торгараланыр ки-
жилери хей. Оларынч аразында
Тываның тараакчыларының хүн-
дүтүлүн чаалап алган респу-
бликаның сүрагылг комбайнер
Монгун Михаил бодунуң байлак
дуржугазын бригадала кеңигүн-

Күсүк чер аңдыргазымиз
«ДТ-75» маралың 4 тра-
кторлар турар. Тракторист
дар Кызыл-оол ээлдеге 6,7
чарар тургаш, 12 га аймак
кызыкмакый күш-ажыл
эскерге уелегерин. Давал-
дар, Константиң Верешкин, А-
сандр Балчыр оларынч ко-
зугаер Куулар Кызыл-оол-
дан база-ла калышпалып тур
Олар уаут нормамын тургүзүп
куулар кудулалтайып келген.

Бо муракчыс бригаданың
вары Галина Селова
ишчилеринг бирөөл, соола
шалтычты повары. Алдыңгы
перин белеткен турар повар
Галинаны юдөз механик-
лар аякко хүндүжүр.

Бригадала аякылдан турар
халпаздаларынч чедикшин
бригадиринг биялыг уауту
аңылдан кол хамааржар. Оз
элдешин Ооржак Килчантай
сеткилдиг күүсөдөн, аңкин-
ти аныак механизаторлар
бригаданың муракчылар
оодуруунга чедирген-да.

— Аларамы байырла

Юппа болгаш өскөлөр-ча хамааржыр.

№ 7 комсомолчу аныктар бригаданың нежигүннөрү боттарының мурвунда салдыган сорулгаларын чедишкениниң шийткөөш беш чыл узастыр хову кораблн башкарып турар болгаш ованашкан ажилынын харыскагалыын хавдыр билер, чыл бүрү өзүп орап шалычы механизатор. Шалычы ажилдаарының эпп-дасгер-чиээн хоочун комбайнер

эп Ооржактын чугаалын удуртканы комсомолчу анык бир үн-биле деткидилер.

Д. САЛЧАН

Фотоу А. Мельниковтуу.

— Айт херек чок деп бе, авай?— деп, Хуралбай ыла-
вылаан.
— Ону чоор сен, саап ижер
эвес.
— Чорук кылгай, андан-
динчиэри.
— Мунары-даа калчаар.
Ийн бут чок эвес, кайнаар-
даа кылаштай-ла бээр мй-
—Харып аан, даарта болур
чүвөн, сойгалаткам чоор-
уу, бөгүн кылгаша. Уне ха-
лааш, коймайыстың майын-
дан чарып эжол, че. Оон түү
боор эвес, көстү-ле бээр мй-
наан—деп, уруунга ачазы
улашкан.
Хуралбай тууган, чүгө
эний кылгайтып, түгүлүс

ашиен тура шынжыпай
келген, ам-даа чиганмшаан
хөөр.

— Ам-даа эки уугуру би-
динмес чүөш шынжып, чү-
лө дамычы чугаа. Та болур
чүөзү, та болбас чүөзү —
ден чогеен.

— Харын мындг-ла чүө-
дир, кым-лаа орта билбес —
деп, Хенче алазыны хоонгү-
лө азы берген.

— Чон-чок, далдареан
анык чок — деп, Хуралбай
удурулган. — Бөгүн болбас-
даа болза, даарта болур
ужурул.

— Ой «даартыны» дүргө-
лө чүөш чүөш чүөш чүөш

чаар киришкеняй бе?

Хой-хой жыяллар бо чер-
гелиг хой-хой айтыргаларын
удурул турган. Адамшылар
бо дугайын база чугаалаш-
кын.

Э-та, бодаама, хувс-
каалдык хөронго киришкө-
н барындааалар-ла болду
бе — деп, Ууш-Аңчы бодунун
бодунун илереткен.

Ынчаарга «орус чуртунда
хувскаала тилжон», «Ынава
хувскаал оокен», «актар
биле кымыллар демисежин
турар» дэп янылгын сестер
дыналыл кооп турар боор-

дө билген.

Сегитмаа маргышпаан.

— Че, бо чашыны удавас
алзы боор кымшам. Манас
даураарга, хорюк. Моон би-
чи ирар, амыт черге отачи
ужуктал, аны-хенти кургал-
тылмы алыр-лар — дөш, Ху-
ралбай азын четкен, мур-
наы багыткан. Сегитмаа дүр-
гө-дүргө басмылаам, оюн
ченкилп тырткылан, оюу
эргилеп кологен.

— Демги солаанын сапык-
тарп кедип алаынча, кычач
алар чүөд? — деп, Сегитмаа
алар үн-биле саппалам.

Хуралбай «шымдаа» дө-
жонг, тула анычтып, «бас

дэл хүрэм, оглум—дөп, ава-
зы кыжыраан.

